

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:
HELYBEN: Félévre. . . 6 kor. — fl. Negyedévre. 3 kor. — fl.
VIDÉKEN: Félévre . . . 9 kor. — fl. Negyedévre 4 kor. 50 fl.

Felolós szerkesztő és lapfőigazgató:
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 Debrecze, Fő tér. Bismarck-palota, földszint, az udvarban hátul.

A kemény legény.

Bizony, kemény legény az a Körber! Csodákat tud művelni ő mostan is, amikor pedig a bibliai csodákban nem igen hisz még a bíró sem. Olyan csodát tett, a minőt eddig Badeni óta egyik osztrák miniszterelnök sem tudott produkálni: népszerűsége vergődött.

Abban a kloakában, amelyet osztrák parlamentnek neveznek, a hol már mindent elkövettek, a miért közönséges csapszékekből kidobják az embereket, ahol egymást legazemberezték a pártok tagjai és az elnököt megrugdalták és kidobták, most ime, nyugalomra van kilátás.

Majd ha összeülnek, szépen megjuhászodva, szeliden, mint a galambok ülnek majd helyeiken a botrányok hősei. — Legföllebb egymást fogják hizelgő és igen

nyájas titulusokkal illetni, melyek között a „Schäbiger Hund“ csak udvarias szólásmód lesz. — De Körber miniszterelnököt bántani senki sem meri majd. Ő az osztrák megváltó. Mindenki annak ismeri el, mert volt ereje és bátorsága nyomatékosan megvédelmezni Ausztria érdekeit Magyarország ellen.

Akik eddig dörömböltek és káromkodtak, azok egymásután hódolattal járulnak majd az „osztrák megváltó“ elé. Ki meri majd Körbert bántani? Menten szét-tépi, darabokra szakgatják éppen azok, akik eddig minden miniszterelnököt készek voltak összemarczangolni.

Már a minap említettük, hogy a tartománygyűlések egymásután szavaztak bizalmat Körbernek azért, mert Magyarországgal szemben oly kemény és hajthatatlan magaviseletet tanusít és a kiegyezésben egy-

általában nem hajlandó Magyarország jogait elismerni. Tegnap Klagenfurtból érkezett egy érdekes távirat, mely így hangzik:

„A kereskedelmi és iparkamara ülésén olyan határozatot hozott, amelyben kéri a kormányt, hogy a Magyarországgal való kiegyezésben nyomatékosan védje meg Ausztria érdekeit, Körber miniszterelnök magatartását pedig teljes mértékben helyesli.“

Képzeltetni, milyen nagy az öröm Ausztria mérvadó köreiből a fölött, hogy Körber ezt a csodát megeselekedte. Oly régen nem értettek együtt Ausztria pártjai, hogy most valóságos felszabadítást jelent Ausztriára ez a dolog. S bizony úgy áll a dolog, hogy Széll Kálmánnak, a magyar miniszterelnöknek vigyázni kell, nehogy az osztrák miniszterelnöknek, mint Ausztria megváltójának cirkulusait zavarja.

A fák regénye.

A régi ideális világban a fák tisztelete mindenütt uralkodott a föld kezében s megfédelt bár eme élő piramisokat a népvándorlás és a keresztény hittérítők vakbuzgalma, de a nép lelkétől nem bírja elvonni azt a hitet, hogy kiválasztott fáiban a rege szárnyán csapongva, élő- és érző-lényt ne keressen.

Mikor Mária Józseffel Egyiptomba menekült, jegenyefa alatt akart megpihenni, ez azonban nekik enyhet nem adott, fáradtan ment a szent család tovább, mig nem egy almafa terebélyes lombjai alá értek, hol végre kipihenheték az ut fáradalmait. Ezért van, hogy a jegenyefán nem terem gyümölcs, az almafa pedig feloldoztatva azon átok alól, mely az első emberpár büntetéséért folytán ránehezedett, az emberiség legáldottabb gyümölcsfájává lesz. A szent családot — a legenda szerint — Heródes poroszlói utóléri, meglepett utasaink egy fűgefű odvába menekülnek, melynek nyílását egy pók oly sűrű hálójával szövi be, hogy nyomukat veszti az üldözők; ettől fogva van ennek a póknak a hátán kereszt és azóta olyan édes a fűgefűnek a gyümölcse. Mikor halálra keresték az Isten-embert, Jézus szorongásában nyárfára vonja magát; csak

suttog, zug a gonosz fa, a szegény Jézusnak nincs nyugta rajta, meglátva az üldözők; Krisztus megátkozza a nyárfát: azóta didereg a nyárfa télen-nyáron mindig, azóta zug oly szomorúan, hogy nem lehet alatta hallgatóni.

A fenyőfa jobban megvédi, eltakarja, árnyat vet rá, meg is látszik rajta az Üdvözítő áldása: télen-nyáron zöld és keresztbe nő minden ága. Mikor a Megváltó ideje elérkezett és már föl akarták őt feszíteni, elindultak fát választani a kereszt-hez, először is a tölgyhez mentek, de az keményen tartotta magát, a fűzfa jobbra-balra hajlongott, a fenyőfa szurkával védte magát, egyik sem hagyott magából vágni; tőlük elmentek a nyárfához, mire ez elkezdett reszketni, a mi azonban nem használ semmit, vágni kezdték, bár rezgett belé minden levele; még ma is reszket, mert fél, hogy megint ráfeszítenek valakit. A kivágott nyárfa azonban nem volt jó keresztfának, Krisztus keresztfája abból az alnagból nőtt fából készült, melyet talán a paradicsomból való kiűzetésekor onnét magával hozott és elültetett.

Egy elvetemült gyilkos meglátja álmában jövő rettenetes sorsát, a javulás útjára térve, vezekelni kíván, ekkor jöttésvő szellemétől azt a tanácsot kapja, hogy gyilkos botját szurja a földbe s addig áztassa azt

könyeivel, míg csak ki nem zöldül és aranyalmát nem terem: sok év kellett hozzá, de a fa végre mégis virítani kezdett, sőt még alma is termett rajta, annyi, a hány embert megölt; az almák egyenkint a földre hullanak, mindegyikből egy-egy fehér galamb röppen az égbe, velük együtt szabadul föl s közeledik az éghez e bűnös lelke is.

— Panaszhangok: tört ki a nyírfa, sir, hogy oly méltatlan bánásmódot kell tőnie, hogy őt mindenki a fák proletárjának tartja: a költő megszanja őt, hárfát készít belőle, s hur helyett kedvese haját ad hozzá szálakat, ezüstcsengő hangot pedig a bájlatu csalogány kölesőad. Benne oly csoda-hangszere tesz szert a költő, mely elbűvöl mindent: hallattára még a fagyos zord f nyök is fölvidulnak, sóhajtsal ki a szírből, magához édesgeti az erdő vadait, levegő madarait, a vizek halait, még férgék is kibujnak földalatti rejtekük-ből és lábaihoz csuszna.

A meghalt leányból fehér liliom lesz: az eltemetett szerető pedig mint rózsza virít a síron, a pásztorfü furulyát farag az egymagában szomorkodó jávorfából, mely aztán megszólalva, siralmasan panaszkolja, hogy: „Én is voltam jávorfácska, jávorfából furulyácska!“

Kredits Ferencz.

Darvas Testvérek dúsan felszerelt női- és gyermek-felöltő áruházában Debreczen, fő tér, Hungária-kávéház mellett. **Újdonságok** női- és gyermek-felöltőkben, nap- és esernyőkben, blousok, övök és nyakdíszek nagy választékban feltűnő olcsó árak mellett beszerezhetők

Ha ő megköti magát és nem enged, mondván, hogy pökölbe Körber népszerűségével, mert mindenek fölött áll Magyarország joga és érdeke, akkor őt fogják azzal vádolni, hogy megrontotta a nyugalmat és egyetértést, amelyet Körber nagy nehezen helyreállított. Mit nyom a latban Magyarország érdeke? Ki törődik Magyarország jogával, amikor Ausztria érdeke megköveteli, hogy Magyarország engedjen?

Mindazt a népszerűséget, a melynek olaát az osztrák kormányelnök örvendő, Magyarországnak kell megfizetnie. Kézpénzben, jogaink és érdekeink feladásával fogunk fizetni, mert így kívánják azt Körber érdekei.

És ilyen „szövetséges“ kedvéért kell vitális érdekeinket, jogainkat feláldoznunk, csak azért, mert Széll Kálmán, a kinek kezében van letéve Magyarország sorsa, „okos opportunizmusból“ engedni lesz kénytelen.

A hadügyminiszter nem szabadságol.

Mielőtt a delegáció megszavazta a különböző katonai hitelesítést, a közös hadügyminiszter hirtelen hámozott, hogy mit lehetne tenni a katonáknak aratás idejére való szabadságolásával.

Báró Krieghammer azt is kijelentette, hogy a 9. hadtest csapataival tettek már kísérleteket, de azok nem sikerültek. A férfiak nem dolgoztak odahaza, hanem kore-máztak, veszekedtek és még a többieket is akadályozták a munkában. — Alig egyhány volt azoknak a száma, a kinek nem derogált a kassa, meg a kapanyét.

Ugyanezt mondta a magyar honvédelmi miniszter is, szintén hivatkozva a próbára, a mit a cseh, meg morva legényekkel tettek. De azért határozott tagadást nem kockáztatott meg egyik miniszter sem és meg is ígérték, hogy a dolgok tovább fogják tanulmányozni. Katonáságnál csodálatos gyorsasággal már ki is tanulmányozták az egész dolgot. A hadügyminiszter budapesti újságot szöcsöve me azt üszogette, hogy a hadügyminiszter az idén egyetlen katonát sem fog az aratás idejére szabadságolni.

Franciaország, némi korlátozással ugyan, de minden évben szabadságolja a katonáit. Első sorban azokat, a kiket családjuk kér ki aratási munkára, második sorban azokat, a kik bérért aratnak. Nagy távolságra a katonák nem mehetnek, csakis csapatösszeállításokhoz közel eső vidékre. A bérért arató katonák szabadságuk idejére zsoldot nem kapnak.

TARSAS ÉLET.

A házibéke és a festmény-árak.

Hogy micsoda összefüggésben van egymással a házibéke és a festmény-árak, arról egy pompás történetke így szól:

Barátom egyike a feleségével egyetlen hozományul egy Descamps-képet kapott, aminek értéke az após állítása szerint 50,000 frank volt. Ezt a becslést egy képművész is megerősítette. A barátom meglehetősen boldogan élt a feleségével, csak egy dolog keserítette meg az életét. A fiatal asszonyka sz elmaradhatatlan apró czivakodások alkalmával sohasem mulasztotta el megjegyezni:

— Utóvégre is te nem vettél el engem pusztán magamért, hanem az 50,000 frankomért.

Amire a férj rendesen ezt válaszolta: — A hozományod ott lóg a falon! Mit csináljak vele?

Egy napou végre megsokallotta a felesége örökös kifakadásait és elment egy műkereskedőhöz, hogy a képet újra megbecsültesse.

— Még mindig 50,000 frankot ér? — kérdezte.

— 50,000 frankot szó sincs róla. A Descampsok mélyen estek. Nem divatosak többé, az amerikaiak már nem keresik, minél fogva a kép értéke jelentékenyen leszállt. Legföljebb 15,000 frankot adhatok önnek a képért.

A barátom nagyon kedvetlenül tért haza és sietett közölni feleségével a dolgot.

— Most legalább nem vághatod minden alkalommal a szemembe a te 15,000 frankos hozományodat. Én legföljebb 15,000 frankért vettek el téged és mondhatom, nem csináltam valami jó üzletet.

Az asszony lesütötte a szemét és inentől kezdve ismét szelid és csendes feleség lett, mert belátta, hogy a férje urának indemnitási nyugalommal tartozik 35,000 frank erejéig, amennyi a hozományból hiányzott. A barátom így mégis jó üzletet csinált. Egy esztendővel később eljött hozzá a műkereskedő és szólt:

— Megvan még mindig a Descamps-képe? Megajánlok érte 60,000 frankot. A Descampsok újra emelkednek, az amerikaiak török magukat érte és közel vannak hozzá, hogy egy Descamps-trustöt alakítsanak.

A férj urat izgatott öröm fogta el. A barátom azonban azt hitte, hogy különösen zseniális dolgot művel azzal, hogy az ajánlatot visszautasítsa, mert számításai szerint a Descampsoknak még magasabbra kellett emelkedniök. A szerencsétlen! E pillanattól kezdve az asszony újra előállott a szemrehányásaival és pedig a régivel sokkal hevesebben, mert a hozomány immár 60,000, sőt talán éppen 100,000 frankra rug. A barátom most már megelégette végképpen a dolgot és újra fölkereste a műárust, aki most csak 500 frankot ígért a képért. Senkinek sem kellett többé Descamps-festmény sem az oceánnon innen, sem az oceánnon túl. Így aztán nagy sokára véglegesen helyreállott a barátom házibékeje.

VIDÉK.

Rablógyilkos gyermekek.

— Saját tudósítónktól. —

Csoma községben — mint levezőnk írja — vakmerő rablógyilkosság történt vasárnap este. Lakott a községben egy Pihál Gergelyné nevű özvegy asszony, a ki vasárnap este egyedül volt odahaza, minthogy felnőtt fia a családtagokkal aznap délután a pusztára ment, hogy másnap reggel jókor hozzáfoghassanak az aratáshoz. A szomszédok tudták, hogy az öregasszonynak van pénze.

Vasárnap délután négy odavaló szhancz, névszerint: Anlatóczyai Imre 15, Juhos Pál 16, Varjas Ferencz 15 és Pintér

Mihály 17 éves legények a korcsmában néztek a többi falusi legények mulatságát, miközben vágyuk támadt nekik is a mulatságra, de pénzük nem volt. Varjas Ferencz, a kinek a szülei a Pihálné szomszédságában laktak, fölvetette azt az eszmét, hogy jó volna az öreg Pihálné pénzét ellopni, ugyanis most egyedül van. A többi fiuknak tetszet az eszme s a mikor már sötétedni kezdett, a négy fiu Varjasék kertjén át behatolt Pihálék udvarába s miután meggyőződtek, hogy az öregasszony a konyhában alszik, bementek a szobába s a láda tetejét feltörve, kivettek 125 koronát.

Az öregasszony a zajra felébredt s elébük állott a menekülni akaró fiuknak, a kik közül Juhos Pált megfogta. Ekkor a négy fiu leteperte az öregasszonyt s a mikor Juhos kiszabadult az öregasszony kezéből, kést rántott elő s azt Pihálné oldalába döfte. A kés a szívet járta át az öregasszonynak, a ki rögtön meghalt. A gyermekeket másnap, a mikor a gyilkosságot felfedezték, letartóztatták. Érdekes, hogy a fiatal rablók valamennyien jómódu szülők gyermekei.

Aki eladja a fiát. A szegénységnek elszomorító cselekedetéről ad hírt szatmári tudósítónk. A napokban történt az ottani piacon, hogy valami Kozma Kozstáné nevű borhídi oláh asszony forma szerint áruba bocsátotta 3 éves kis fiát. — Már vevő is akadt a gyermekére, de egy rendőr közbelépése megakadályozta a vásárt. A rendőrségnél a szerencsétlen anya azt adta elő, hogy elviselhetlen nyomora miatt kénytelen a fiát eladni, mert másból nem tud pénzt csinálni. Különben elég olcsón kínálta, mert már 6 koronában meg volt az alku kötve.

Szerencsétlenség a malomban.

Nagy-Mihály Zemplén-megyei nagyközségben — mint tudósítónk táviratozza — a gróf Sztáray műmalmában Takács János a gép kerekei közé esett. A kerekek a szerencsétlen embert egy pillanat alatt darabokra szakgatták. Takácsot a gépszij kezelésével bízták meg, noha ebben teljesen járatlan volt.

Emberhalál a nagybögő miatt.

Véres kimenetelű bucsu volt vasárnap — mint nekünk írják — Bánka községben, a hol egy összetört nagybögő miatt emberhalál történt. A bucsu napján délután táncmulatság volt a községi nagykorcsmában. Este 9 órakor a mulatságot az előjáróság feloszlatta s a cigányoknak is megparancsolták, hogy távozzanak a korcsmából. A legények azonban utját állották a távozni akaró zenészeknek s mert azok nem akartak tovább játszani, a legények előbb pofonokkal akarták kapacitálni, később pedig sörös palaczkokat vagdosztak a cigányok fejéhez. A nyájas biztatás daczára sem akartak a cigányok tovább muzsikálni. — Racska András nagybögős is kapott. Mikor azonban Gubás Miksa kikapta a kezéből a nagybögőt s azt oly erővel ütötte Racskához, hogy a kedves szerszám darabokra tört, Racskát elhagyta a türelem s vadállati dühvel támadt Gubásra, a kit késével pár pillanat alatt annyira összeszurkált, hogy halva terült el a földön. Az addig még virtuskodó legényeket is a cigány fellépése egyszerre megfélemlítette, a mitől aztán a többi cigány is vérszemet kapva kést rántott elő s a legények közül Gilinger Antal, Sójaj Lajos és Vinka Jánost alaposan összeszurkálták. A vérengző bandát a csendőrség letartóztatta s bekötözött fejfel adták át őket a járásbírósnak fogházában.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Haroz egy nádudvari temetésén.

Törvényszéki főtárgyalás.

Nádudvaron. 1900. december havában temették el özv. Mihályi Lajosné. Mihályi-nének régi, elkéseredett ellensége volt Cséke Lajos, egy nádudvari nyakas magyar, a ki szentségtelen dolgot eszelt ki a Mihályiné elhunytakor, hogy a temetést megzavarva, még a halóporában se engedje elpiheenni őt.

Cséke ugyanis hozatott Kabáról egy kileacztagu fuvószenekart. A bandának a temetés délutánján élére állott s ment a halottas ház felé, hogy a temetési menetet vidám zeneszóval fogadja. Az uton azonban több józan ember elébe állott s mindenképen igyekeztek őt lebeszélni istentelen szándokáról.

Cséke azonban nem engedett, sőt a csitítók egyikét, Horváth Lajost alaposan kézfejen ütötte a nála volt rézbuzogánnyal. Azután pedig kotorászni kezdett a lajbija mögött. A többiek azt hitték, hogy kissé ittas és különben is nagyon izgága természetű ember a reververét keresi. Nosza megijedtek valamennyien, Szathmáry József pedig egy ásót kapott elő és azzal elverte, artalmatlanná tette a dühöngő Cséke Lajost.

Cséke ekkor azon véresen hazament, de maga után hívta a zenészeket is. Mikor beértek a Cséke házába, épen akkor vonult el ott a temetési menet. A felizgatott Cséke ekkor kinyitotta az utcái ablakot s ráparancsolt a bandára, hogy játssza teljes erővel a Rákóczy-indulót.

A fiuk állottak a szónak s a fuvóhangszer recsegő hangjai vad erővel törtek bele a gyászolók siránkozása s a hívők énekébe. Ez a rut, kegyeletet sértő dolog nagyon tetszett Cséke Lajosnak, mert mikor a primás, megszegyelve a dolgot, letette a hangszert, Cséke rákiáltott:

— Megfizettem, harzátok tovább, míg csak látszik a menet!

A királyi ügyészség vádat emelt Cséke ellen a büntetőtörvénykönyv 190-ik szakaszába ütköző vallás elleni vétség és a Horváth Lajos ellen elkövetett könnyű testi sértés miatt. Viszont Cséke megvádolta Szathmáry Józsefet súlyos testi sértés miatt.

A törvényszék elnöke dr. Oláh Miklós volt, szavazóbirák dr. Szeőke István és Szabatos Sándor. Közvádoló dr. Bálint Zsigmond, védő Konrád Sámuel, a ki igen határozott beszédet mondott és tagadta, hogy Cséka bűnös volna a vallás elleni vétség elkövetésében, mert erőszakkal nem sértette a temetési szertartást.

A törvényszék Cséke Lajost tényleg felmentette a vádnak ezen része alól, ellenben bűnösnek mondotta ki a könnyű testi sértés vétségében s ezért öt heti fegyházra és 20 korona pénzbüntetésre ítélte. Szathmáry Ferenczet felmentette a súlyos testi sértés vádjára alól, mert ő félig-meddig önvédelemből és társai érdekében is cselekedett, a mikor artalmatlanná tette Cséke Lajost.

Az ügyész megnyugodott az ítéletben, Cséke azonban fellebbezett úgy a saját elítélése, mint a Szathmáry felmentése miatt.

§ **Katócs József** él. Lapunk tegnapi számának törvénykezési rovatában „Csaló kereskedő” czímen megirtuk, hogy a törvényszék Steiner Izidor csalás miatt félévi börtönre ítélte azért, mert Katócs Józsefet megcsalta 600 korona erejéig. Katócs József azonban nem halt meg, csak a követelést ruházta át feleségére.

§ **Áthelyezés.** Tormássy Géza püspökladanyi járásbírósi aljegyzőt az igazságügyminiszter ugyanczen minőségben a debreczeni törvényszékhez helyezte át.

§ **Pályázat albirói állásra.** Dr. Szücs Miklós törvényszéki elnök pályázatot hirdet a debreczeni járásbírósnál megüresedett albirói állásra. A tisztség javadalmazása évi 2400 korona és 560 korona lakbér. Pályázatok kellően felszerelve két hét alatt nyújtandók be dr. Szücs törvényszéki elnökhöz.

SZÍNHÁZ.

A **Vigszínház Debreczenben.** A Vigszínház válogatott művészgárdája ma este Debreczenbe érkezik s holnap este tartja első előadását a városi színházban. Mint már megirtuk, pénteken is, szombaton is az Örnagy ur című francia vígjáték kerül színpadra, mely annyi élvezetes estét szerzett a főváros színházjáró közönségének.

A jegyek az előadásokra már tulnyomó részben elkelték vagy előjegyzettek. Akiknek előjegyzésük van, azokat ez uton kéri fel a jegyeket árusító László-czég, hogy az előjegyzések csak holnap, pénteken délig érvényesek.

A **Tarka Szinpad** marad. A Tarka Szinpad, melynek személyzete két nap óta az Angol Királynő udvartartásának nagyszámu közönségét mulattatja, ma este nem távozik el Debreczenből, csak pihen a Vigszínház vendéglátékai alatt. Vasárnap este már újból és változatos másorral játszik ez az ügyes varieté, mely aztán még hat napig marad Debreczenben.

UJDONSÁGOK.

Vesztett kutya veszedelem Debreczenben.

Debreczen, július 10.

Csudálatos és megmagyarázhatlan az az indolencia, a melylyel Debreczen közönsége még a komolyabb természetű rendőri felhívásokkal szemben is viselkedik.

Hogy illusztris példával éljünk, ime az eset. Debreczen közönségének biztonságát mindennél jobban most a *vestett kutyák veszélyeztetik.* A rendőrség szigorú felhívást tett közzé, hogy a fenyegető baj megállítására a kutyák szájkosárral láthatók el.

Ennek daczára a közönség jó része nem veszi komolyan a rendeletet s nemcsak megkiméli kedves kutyáját a szájkosártól, de sőt még annyira megy, hogy a szájkosár nélkül futkosó kutyákat, ha összefogdosásuk folyik, *mindenképen igyekszik elzárni a sinterék elől* s gyönyörűséget talál abban, ha a veszedelem csiréit esetleg magában hordó kutya elmenekül.

A közönség nagyon helytelenül jár el. A *vestett kutyák száma nap-nap után nő.*

Nem lehet ellenük védekezni. Megmar ap't, gyermeket, testvért, barátot; mert a közönség a védekezés munkájában nem nyújt segédkezet.

A sok elzavart és szájkosár nélkül hagyott kutya jelentékeny része magában hordja a veszettség csiréjét és ha a közönség a legkomolyabban végre nem hajtja a rendelkezéseket, a *vestett kutyák veszedelme nagyon szomorú eredményeket teremthet.*

Alig mulik el nap, hogy a rendőrségüél jelentés ne történjék s alig mulik el nap, hogy megmárt embert, vagy gyermeket ne szállítsanak Budapestre.

Ez az állapot így nem tarthat. A közönségre itt olyan feladat vár, a melyet teljesíteni emberbaráti kötelesség.

Szédelgő a Homokkertben.

Becsapott kertlakók.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, július 9.

A Homokkertben két hét óta napról-napra több helyen követett el szédelgéseket egy utias külsejű ember. Ravasz furfanggal szedte ki a kertlakók fillérjeit, a mikor megható hangon a szegények javára gyűjtött könyöradományokat. Azt mondta mindenütt, hogy őt a debreczeni jótékony nőegylet küldte ki segélygyűjtés végett s mivel a városban bent keveset lehetett gyűjteni, azért jött most ide a külterületre, a hol talán könyörületesebb az emberek szíve s többet áldoznak a szegény árvák felségelésére.

Az ember olyan szívhezszólóan ecsegett a nőegylet gyámoltjainak sanyaru helyzetét, hogy a kertlakók tömegesen nyitották meg erszényeiket. Később azonban gyanussá kezdett válni a gyűjtőgető ur. Ramocsa Mihályné aláírt neki 40 fillért s mikor másnap az urinó fizetni akart, az iven már 4 kor. volt feltüntetve. A hamisítás nyilvánvaló volt, az asszony nem volt bajlandó 40 fillérlnél többet fizetni és szót a dologról urának Ramocsa Mihály vasuti állíztátnes, a ki tegnap több kertlakó kérésére jelentést tett az ismeretlen ember ellen a pályaudvaron levő rendőrségnél.

A nemes gyűjtőgető azóta nyomtalanul eltűnt, a rendőrség pedig szorgalmasan nyomozza. Eddigi adatok szerint néhány száz koronára rug azon összeg, mit a szédelgő kicsikart a Homokkert lakóitól.

Az álggyűjtő, nemes foglalkozása közben kávébarna kabátot, fekete keménykalapot és koczkás nadrágot viselt. Arcza tojásdad, kövér, termete köpczös. Kifejezése kissé zsidós.

A rendőrség egy napi kutatás után nyomon van.

A szerelmi dráma halottjai.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, július 10.

A tegnapi szerelmi dráma halottait a közkórházba szállították és hozzátartozóik nem is vitették haza lakásaikra a holttesteket. A két szerelmezt leverkeztették s hullájuk ott fektült a közkórház hullakamarájának márvány asztalán.

Az a kívánságuk, hogy ne boncolják fel őket teljesül. A boncolást elejtették. De a másik kívánságukat, hogy

ha nem is egy sirba, de legalább *egy-másmellé temessék őket — nem jeljesítik.*

Dabóczynak a felesége keserűen panaszkolt;

— Tudta az a leány, hogy az uram Isten és emberek előtt az enyém. Nagy hibát követett el, hogy mégis ragaszkodott hozzá. Ezért nem érdemelheti meg, hogy a kivánsága teljesüljön. *Még csak nem is abba a temetőbe temettetem az uramat, a hová Szabó Esztikét temetik.*

A Szabó Esztike családja sem teljesíti a leány kivánságát s külön fogják eltemetni a leányt. Nagyszülei gondoskodnak a temetéséről. Ma kivitetik holttestét a közkörházból Mester utca 19. szám alatti lakásukra és onnan szintén ma délután három órakor temetik el az ev. ref. egyház szertartása szerint. Mitrovics Gyula lelkész a háznál tart gyászimát s a fiatal leány holttestét onnan a Hatvan utcai temetőbe viszik a család temetkezési helyére.

Dabóczyné, a fájdalomtól mélyen sujtott fiatal özvegy, amennyiben szomorú helyzetében teheti, szintén a maga költségén temeteti el az urát, de a közkörház halottas házából. A Dabóczy temetése ma, csütörtökön délután három órakor lesz, még pedig pap nélkül és a *Kossuth utcai temetőben* helyezik nyugalomra.

Öngyilkosság benzinnel.

Négy szó miatt a haláiba.

Debreczen, július 10.

Egymást érik Debreczenben az öngyilkosságok. Hetek óta alig mulik el nap, hogy a napi krónikán kötelességhez híven, újabb és újabb öngyilkossági esetről ne adjunk hírt.

Tegnap már ismét egy fiatal leány nyult a gyilkos mérleghez, hogy elpusztítsa magát. Szabó Zsófiának hívják a szerencsétlen leányt. *Négy szó miatt keseredett el annyira, hogy el akarta emészteni magát.*

A József kir. herceg-utcán Borghida Vilmos 54. szám alatti lakásán szolgált. Szerelmes volt nagyon a szegény. Vasárnap találkozott utoljára szive választottjával. Mi történt akkor kettőjük között, nem tudják. Másnap és harmadnap azonban nagyon kesergett a leány, hogy szerelmese rendes szokásától eltérőleg két napig sem látogatta meg.

Tegnap este egészen felvidult a leány, mikor megtudta hogy a legény a kapuban van és beszélni akar vele. — Odahagyott minden munkát és hozzá sietett. A viszontlátás nagy öröme azonban gyors keserűség váltotta fel. A legény csak azt akarta tudtára adni, hogy:

— *Nem jövök többet hozzád!*

A leány sirva ment vissza s pár perc alatt megélelődött benne az öngyilkossági szándék. Benzint és lugot töltött össze, aztán megitta a mérleg

nehéz fájdalmakat idézett elő. A leány jajgatott s az összefutott házbeliek előtt megvallotta, hogy mit cselekedett. Rögtön elhívták hozzá Dr. Széll Kálmán orvost, aki ellenszerrel enyhített a leány fájdalmán.

Szabó Zsófiát még az éjjel beszélítették a közkörházba, ahol nyomban ápolás alá vették. Az orvosok véleménye szerint Szabó Zsófia kiheveri a bajt.

* **Boczkó főkapitány szabad ságon.** Boczkó Sámuel rendőrfőkapitány ma kezdi meg hat hétre terjedő szabadságát. Távolléts alatt Végh Gyula, tb. főkapitány, a bünygyi osztály főnöke helyettesíti. A hivatalos átadás tegnap délután történt meg s ma már Végh Gyula végzi a Boczkó Sámuel főkapitány teendőit is.

* **Ülés az új adó ügyében.** Hank Gyula pénzügyi tanácsos három nap óta Debreczenben időzik. Idejöttének célja köztudomás szerint az, hogy egy bizottság élén összeírja azokat a kétes bérházakat és lakrészeket, melyekre nézve eltérés volt a városi és pénzügyigazgatósági összeírások között s melyek mindmáig hátráltatták az általános házbéradó sokat nyaggatott ügyének eldőlését. Ennek az összeíró bizottságnak tagjai a város részéről Hajdu Gyula tanácsnok és Juhász Ignác, törvényhatósági tag; a pénzügyigazgatóság részéről Horváth pénzügyi fogalmazó és Nemes számtiszt. Juhász Ignác azonban állítólag nem volna hajlandó betölteni ez alkalommal a bizottságban tagsági helyét. Más vitás kérdések is merültek fel, melyek miatt tegnap ülés is volt a város házában. Ez ülésen Simonffy polgármester elnökléte alatt részt vettek: Vecsey Imre és Hajdu Gyula tanácsnokok és Hank tanácsos és Juhász Ignác. Az ülésen a városi tanács képviselői kijelentették, hogy ők a bérelt lakrészek újbóli teljes összeírását óhajtják, mint egyetlen megoldást annak bebizonyítására, hogy a város által végeztetett összeírás volt a helyes. Az ülés hosszú ideig tartott, de végleges megállapodás rajta létre nem jött. Ma valószínűleg újabb ülést tart ez a bizottság.

* **Előléptetett főreáliskolai tanárok.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Jaszencsák* Sándor és *Bechner* Frigyes főreáliskolai tanárokat a VIII. fizetési osztály második fokozatába léptette elő.

* **A városi nyomda külön kezelésben.** Még márczius hóban tett előterjesztést *Komlóssy* Arthur főjegyző, mint a városi nyomda főfelügyelője a tanácsnak, hogy kezeltesék a városi nyomda épen oly különített üzleti módon és szabályok szerint, mint a közvilágítási intézmény. A tanács elvben helyeselte az indítványt és véleményadás végett vegyes bizottságnak adta ki az ügyet. A közbejött sürgős dolgok miatt csak tegnap ülhetett össze a bizottság, mely alkalommal résztvettek *Komlóssy* Dezső elnökléte alatt *Kernhoffer* József és *Márton* Imre bizottsági tagok, *Komlóssy* Arthur főjegyző, *Vecsey* Imre tanácsnok tb. főjegyző, *Hamar* László, mint jegyző és *Keresztessy* István nyomdai h. művezető. A bizottság azon álláspontra helyezkedett, hogy legcélszerűbb volna a

városnak minden üzletszerű intézményét, milyenek a nyomda, eserép- és téglagyár, vágóhid, az erdőségek termékei, bérházak stb. bizonyos külön felügyelet alá helyezni, mert alig lehet követelni is a tanácsstagoktól, hogy az adminisztratív teendők halmaza mellett, az üzleti természetű intézményekre is egymagokban ügyeljenek fel. Ilyennek tartják épen a városi nyomdát is, melynek fenntartási szükségessége mellett üzleti műköltát is senki sem vonja kétségbe s épen azért kimondotta a vegyes-bizottság, hogy ezt is felügyelőbizottság alá kell helyezni s olyan — habár kisebb méretű szervezettel — mint a világitási vállalatnál, a hol az igen jónak bizonyult. Ugyanazért felkérte a főjegyző, hogy készítsen idevonatkozólag szabályrendeletet s azt a legközelebbi ülésre mutassa be, hogy a jog- és pénzügyi bizottság és tanács útján már a szeptemberi közgyűlésre be lehessen terjeszteni.

* **A főiskolai gazdasági tanács ülése.** A főiskola gazdasági tanácsa tegnap délután három órakor gyűlést tartott a kollegium külön tanácstermében. Folyó ügyek és dr. Kovács József helyettes ügyész előterjesztései képezték az ülés tárgyait.

* **Egy debreczeni mérnök szerencsétlensége.** — Egy debreczeni mérnököt igen könnyen végzetessé válható szerencsétlenség érte. Három nappal ezelőtt a Széchényi-utca 1. szám alatti házba ment. Alig lépett be a kapun, egy kis kutyá szaladt feléje, neki ugrott és a kezét megmarta. A megsérült mérnök tudva azt, hogy Debreczenben most sűrűn fordulnak elő, hogy veszett kutyák marnak meg embereket, jelentést tett az esetről s hatósági intézkedést kért, hogy a kutyát, a mely őt megbarapta, vizsgáltsák meg. A vizsgálat megtörtént. A kutyát felboncolták s *konstatálták, hogy veszett volt.* A megsérült mérnök a marási eset után *harmadnapra tudta meg az eredményt* s még a tegnapi gyorsvonattal felutazott Budapestre, hogy a Pasteur intézetben, gyógykezeltesse magát.

* **Református egyház pénztára.** Tegnapelőtt kezdte meg a kiküldött bizottság a református egyház 1901 évi pénzállományának vizsgálatát. A bizottság, mely hétfői vizsgálatán mindent rendben talált, ma délután 5 órakor új vizsgálatot tart s szombaton délután valószínűleg ismét összeül, hogy teljesen befejezze a felülvizsgálatot.

* **A Debreczenben elfogott pénzhamisítóknak,** Siket Lajos és társainak ügyében újabb értesítések jöttek a rendőrségre, amelyek amellet bizonyítanak, hogy egy messze szétágazó banda működéséről sikerült a debreczeni rendőrségnek a leplet lerántani. Az újabb értesítések Siket Lajos állandó tartózkodási helyéről, Csenger-Daróczi jöttek, amelynek előljáróságát a rendőrség az elfogatásról nyomban táviratilag értesítette. A táviratnak nem várt eredménye lett. A csenger-daróczi előljáróság Siket Lajos lakásán házkutatást tartott és temérdek bűnjelre akadt. Ezekből a bűnjelből megállapították, hogy egy évek óta működő rendszeresen és jól szervezett pénzhamisító ban-

dával állanak szemben. A banda feje Siket Lajos volt. Ő készítette a pénzt, társai csak forgalomba hozták, hogy milyen eredménnyel, mutatják az utóbbi időkben előforduló panaszok. Siket Lajos és társai bejárták a környék tehetősebb polgárait s ravaszul kiesztelt fortélylyal kerítették hálójukba. Egy egy ilyen tehetősebb polgárnak ezer korona jó pénzért, három ezer hamis pénzt ígértek és adtak. A kecsgetető ajánlatokkal sokakat lépre csaltak, a kik most mindannyian a vádlottak padjára kerülnek. Siket Lajos lakásán talált iratokból ezeknek csaknem teljes névsorát megkerítette a csenger-daróczi előljáróság, a kiket a távirati értesítés szerint már a napokban Debreczenbe hoznak, hogy a főbűnösökkel szembeállítsák. A főbűnös Siket Lajos felett vésteteljes felhők tornyosulnak, álhatatos tagadása most már nem menti meg a furfangos parasztot és az igazságszolgáltatás sujtó keze utóléri őt is s vele együtt egy egész csomó embert, a kiknek egész bűnök az, hogy hittek a furfangos paraszt szavainak és engedték magukat a csábos ígéretekkel félre vezetetténi.

* **A kőművesek sérelmei.** A hentes iparosok mellett a kőművesek azok, kiknek legtöbb sérelmet kellett elszenvéniük részint a társ-szakosztályoktól, részint hatóságoktól. Legnevezetesebb sérelmüket, melynek előidézésében tényleg hibásak az ácsok, már tárgyalta az ipartestületi előljáróság ülése, amely jogot szolgáltatott az érdekeikben mélyen sértett kőműveseknek. Van azonban még sok sérelmük s ezeknek orvoslása, vagy a teendő megbeszélése céljából a hó 13-án, vasárnap reggel 8 órakor szakosztályi gyűlést tartanak a kőművesek.

* **A közigazgatási tanfolyam képesítő vizsgái** tegnap délután fejeződtek be. Három bizottság több napon át vizsgáztatta a jelölteket, kik a kihirdetett eredmény szerint a lehető legszebb sikerrel állották ki a jegyzői képesítő vizsgát. — Nyolczvannégy jelölt közül ugyanis nyolcz bukott csak meg, akiknek szeptemberben kell újra vizsgáznunk. Tíz jelölt kitüntetéssel vizsgázott, ezeknek nevei: Simon Pál, Eötvös Géza, Kovács Zoltán, Pongor Elek, Szabó Ede, Kovalcsik László, Osvárt Béla, Becsky Rezső, Varga Imre és Nagy Károly.

* **Magyar daltársulat.** Angelotti Vilmos, a Debreczenben már jó ösmert igazgató magyar daltársulata csütörtökön július 10-én kezd meg előadásait az Otthon söracsarnokban. Angelotti jól szervezett daltársulattal érkezik Debreczenbe.

* **Tegnapi halottak.** Tegnap a következő halálozásokat jelentették be az anyakönyvi hivatalhoz: Dózsa Erzsébet ev. ref. 6 hónapos; Kovács József ev. ref. 3 éves; Barna Józsefné ev. ref. 73 éves; Kiss Ferencz ev. ref. 2 napos; Szendrei István ev. ref. 27 napos; Kiss Eszter ev. ref. 11 éves; Weisz Ilona izr. 6 hónapos.

* **Elveszett.** Egy darab világos pejkancza *kincstári ló*, 169 cm. magas, kurtafarku, balnyakán 57—584 szám beégetett bélyeggel, a megtalálójára, vagy ki tulajdo-

nosát utba igazítja, megfelelő jutalomban részesül. *Erdélyi* János mezőbiztosnál, Zsák-u. 5 sz. a.

* **Honvédtisztek díjas czellövészete.** A. 2. honvéd huszárezred tisztikara tegnap kitűnően sikerült díjas czellövészetet tartott. A czellövészeten az első díjat, egy diszkantárt: *Werner* főhadnagy nyerte meg. Azután díjakat nyertek: *Ruff* Ferencz százados egy hőmérőt, *Wurm* Béla százados egy asztali órát, *Schnörsch* Gyula alezredes egy díszes utikészletet, *Szilárd* Zoltán tiszthelyettes egy látcsövet, *Féher* Ferencz főhadnagy egy szivardobozt. Díjakat nyertek még *Seregi* László hadnagy és *Józsa* tiszthelyettes is.

* **A megszökött rab.** A kassai törvényszék fogházából, minc már röviden jeleztük, megszökött tegnap egy *Rajkovszky* Szaniszló nevű rab, aki betörésért jogerősen volt elítélve. A vakmerő szökésről most ezt írja tudósítónk: A czella, a melyben *Rajkovszky* egy másik rabbal együtt volt elzárva, a fogház hátulsó udvari épületének második emeletén van s ablaka a Fröbel gyermekertre nyílik. — A betörő leszedte az egyik székről az ülést és a két mellső lábát, miáltal létraféle keppott. Ezt kidugta a vasrácsos ablak középső nyílásán s erősen odakötözte a saját és alvó társa nadrágszíjával. A létraféle alkotmány ferdén állott a párkányzat felé s másfél métenyi távolságra volt a párkányon végighúzó eső-csatornától. *Rajkovszky* kibújt a szűk nyíláson s a gyenge létra fokain folkuszt, majd egy ügyes ugrással a párkányon termelt, a honnan aztán a tetőre jutott s megszökött. Rabszárm, a kinek a szökésről sejtése sem volt, csak akkor riadt föl álmából, a midőn a bezott ablaktábla csörömpölve hullott le a szomszéd ház udvarára. Nyomban jelentést tett a folyosón virrasztó őrnök, a ki az ügyészt és a fogház személyzetét fellármázta. A rendőrség *Kossuth* Lajos alkaptány vezetésével átkutatta a szomszéd *Jakab*-féle házat, a honnan azonban folytonosan kétfelületnyi magasságban folytatta szökését házról-házra a rab. — Több óráig tartó üldözés után nagynehezen fölfedezték *Rajkovszkyt* a városi agraktárban, a deszka mögött s visszakisérték a fogházba. Jellemző, hogy az ügyész első kérdésére ezt válaszolta: Ugyis visszatértem volna, hiszen csak dohányért akartam hazamenni.

* **Eladó részvények,** melyek 8 százalékos jövedelmeznek, kaphatók: *Rácz* Béla bankirodájában Debreczen. Csapó-utca 12. Pénzkölcsönöket terményekre, ingatlankra, 500 forinton felüli nyugdíjasok, 800 forinton felüli katonatisztek, hivatalnokok részére gyorsan kieszközöl.

* **A sokgyermekes család baja.** Páris városában a Montmartre hegyen nagy bérházban lakott egy szegény ember, a kinek a családjában rendszeresen minden esztendőben bekövetkezett az ugynevezett örvendetes esemény. A háziurak ellenségei a kis gyermekeknek; ennél fogva a sokgyermekes családapát május elsején, mivel különben sem tudta az egész házbért kifizetni, könyörtelenül kitette a háziur a lakásból. A szegény ember annyi gyerekekkel sehol sem talált hamarjában lakást s végül elkeseredésében lelőtte a kegyetlen háziurat. A párisi esküdszék méltányolta a szegény ember elkeseredését s föl is mentette őt. Az eset némi feltűvést keltett. Ez alkalommal igen szomorú dolgok derültek ki: Párisban ugyanis négyszázezer ember nyomorog bűzös pinczében és szűk padlásszobákban, többnyire sokgyermekes családok, a kiknek

a szivtelen háziurak sehol nem adnak helyet egészséges lakásokban. A munkásházépítő-egyesület miutájára most olyan társaság alakult, mely házakat épít a sokgyermekes családoknak, a kormány segítségével, a mely ily módon is pártolni akarja azokat, a kik szaporítják Franciaország egyre fogyó népességét. Az új családi házakban évi 210 frankért egészséges, bár csak egy szobás lakást kap minden szegény család, a melynek legalább három gyermeke van s az állami kedvezményekkel együtt ezek a házak mégis három százalékos hasznot hajtanak a vállalkozó részvényeseknek. Ha majd fölépülnek ezek a házak (a „gyermekvárosrészek”), akkor legalább attól nem kell majd félniök a szegény családapáknak, hogy a bő gyermekáldás miatt végül még a pénzükért sem tudnak majd fedél alatt aludni.

József főherceg Debreczenben.

A fejedelmi vendég megérkezése.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, július 9.

Az uralkodóház tagja, *József* főherceg, tegnap este tíz óra után az 1707-es személyvonattal Debreczenbe érkezett. Külön szalonkocsi hozta a fejedelmi vendéget s a nagy közönség, mely zajos tüntetésre készült, mit sem láthatott, mert a diszkocsi a pazar fényben égő új pályaház előtt állott meg.

A főherceg kíséretében voltak *Braun* vezérkari alezredes, főhadsegédtiszt és báró *Vécsey* István kamarás, huszárszázados, segédtiszt, kiket *Érmihályfalvától* *Wohlhoff* ezredes kísért Debreczenig. A perronon *Simonffy* polgármester és *Végh* Gyula tb. főkapitány fogadták a főherceg segédtisztjeit, kik a fenségnak azon óhaját fejezték ki, hogy már fél hat órakor be akar jönni a városba. Ekkor kétfogatu kocsin jön be a főherceg a *Bikáig*, hol megreggelizik s innen az ötös fogaton megy ki a *Pallagra*, a katonai czellövészeti színhelyére. A mint azonban *Feuber* Ágost, a főherceg komornyikja mondja, könnyen megeshetik, hogy a fenséges ur már korábban bejön a városba, mert gyakran már három órakor fölkel.

Ma délelőtt szűkebb ebéd lesz a *Bikában*. A délutáni program még nincs megállapítva, valószínű azonban, hogy a *Nagyerdőre* megy ki szórakozás céljából a főherceg. A *Bika-szállodában* fog hálmi, melynek emeleti följáróját gyönyörűen feldíszítették pálmákkal és délszaki növényekkel. A szobája antik butorzatu, ágya fölött a királyi pár olajnyomatu arcképe. A szoba tágas, öt ablaka nyílik részint a piacra, részint a *József kir. herceg-utcára*.

A város képe is igen érdekes. A katonaság, honvédek és közösök egyaránt, diszbeöltöztek. A házak ormain, a mellékutcákon is, nemzetiszínű lobogók lengenek s hirdetik a legmagyarabb város üdvözlését a legmagyarabb főhercegnek.

Most, mikor e sorokat írjuk, a főherceg künn alszik szalonkocsijában. A kocsi más vágányra helyeztette át az álmásfőnök, hol nem zavarja semmi a főherceg álmát. Mert így is kell ennek lenni. A legmagyarabb *Józsefnek* álmait ne háborgassa semmi, semmi...

TÁVIRATOK.

Képviselőjeiölés.

Budapest, július 9. A szalkai kerületben a választók tekintélyes része

értekezletet tartott és egyhangulag elhatározták, hogy Jekelfalussy pénzügyminiszteri titkárt kéri fel a jelölés elfogadásra. Természetesen szabadlevél programmal.

Dobsa Lajos meghalt.

Budapest, július 9. Nagyváradról jelentik, hogy Dobsa Lajos a magyar színműirodalom egyik legjelesebb veterán bajnoka ma meghalt koszyáni birtokán 79 éves korában. Dobsa Lajos már régóta teljes visszavonultságban élt nejével Géczy Vilmával és egyetlen leányával Margittal. Irodalommal újabban már nem foglalkozott. Halála széles körebe őszinte részvétet keltett.

A belga királyné betegsége.

Brüsszel, július 9. A Chronique azt jelenti Spaaból, hogy a királyné állapota tegnap óta rosszabbodott.

Egy ezred jubileuma.

Kolozsvár, július 9. A kolozsvári 51-ik gyalogezred ma ünnepelte meg nagy katonai pompával, fennállításuk, illetve alapításának 200 éves jubileumát. Ez ünnep alkalmából az ezred díszes új zászlót is kapott, melyet ugyancsak ma szentelt be Majláth gróf erdélyi püspök. Az ünnepélyen megjelent a tábornoki kar teljes számban továbbá Kolozsvár város polgárságának színe-java. Az ünnepi beszédek elhangzása után igen szép momentumra volt a jubileumnak az, mikor Perásboncz ezredes, az ezred egyik vitéz őrmesterének Nagy Viktornak mellére feltűzte a király által adományozott arany érdem-keresztet. — Nagy Viktor őrmester ugyanis az 1866-iki hadjárat egyik ütközete alkalmával, melyben az ezrednek dicsőség teljes része volt, megmentette az ezredzászlóját. Már csaknem az ellenség kezébe került a harcmezőn lobogó, midőn Nagy Viktor hirtelen letépte a rudjáról s öve köré csavarva szerencsésen megmentette. Ezen tettéért kapta meg a jutalmat Nagy Viktor őrmester — 36 év után. Az ezred tegnap táviratilag fejezte ki hódolatát az ünnep alkalmából a legfőbb hadúrnak s a táviratra ma érkezett meg a köszönő válasz.

Öngyilkos artista.

Königsberg, július 8. Bruckler Albert 28 éves artista hétfőn este az orfeumban, előadás közben fölbőltte magát. Bruckler neje megszökött egy társával és ezért követte el az öngyilkosságot.

Francozia olasz barátokozás.

Róma, július 9. Loubet köztársasági elnök az idén Rómában meglátogatja az olasz királyi udvart.

A szaloniki földrengés.

Szaloniki, július 9. A július 5-iki hetedfoku erős földrengésre, a mely körülbelül 8 másodpercig tartott, másnap, 6-án majdnem óránként gyöngébb és 7-én hosszabb időközökben erősebb lökések következtek. Ma is éreztek néhány lökést. A megrémült lakosság tömegesen szabad ég alatt tanyázik. A tiszték és hivatalnokok között szétszórótták az összes katonai sátrakat. Sok deszkabódét is állítottak. Vasárnap este a lakosság a hideg vihar miatt kezdett visszatérni lakásaikba, de legnagyobb részük csak tegnap ment haza. — A lakosság kezd megnyugodni, de munkához egyelőre nem igen lát. A földrengés a sok falrepedésen kívül nagyobb anyagi kárt nem okozott. A posta- és táviróhivatalt más épületbe kellett áthelyezni. Egy dűledező ház beomlott és a romok alatt két gyermek lelte halálát. Több embert megsebesítettek a házakról leeső kövek és téglák.

Az angol király koronázása.

London, július 9. Edvárd király koronázását végleg megállapították. Az ünnepség augusztus 14-én kezdődik és 21-ig tart.

A transzváli benszülöttek.

Johannesburg, július 8. A benszülött munkások dolga mostanában nagy gondot okoz az érdekelt köröknek. A benszülött munkások egyesülete kénytelen beletörödni a munkások hónappról-hónapra mutató hiányába. A munkáskínálat nem növekszik és ennél fogva az üzleti élet nem fejlődhetik eléggé. Ezt a bajt talán ideiglenesen el lehet háritani azzal, hogy a benszülötteknek a darabmunkáért nagyobb bért fizetnek és a benszülött munkások helyett beérik a fehér munkások kisebb értékű munkájával. A fehér munkások épen most valósággal elárasztják a piacot és valószínűleg rövid idő alatt magukhoz ragadják az egészt. Más mód volna az idegen munkások foglalkoztatása. Ámde ezt az intézkedést mellőzni akarják, mert csak végső eszköznek tekintik.

A czár beteg.

Moszkva, július 9. Szent-Pétervárról érkezett jelentések szerint a czár gyengélkedik. A múlt héten két napot töltött szobájában, az orvosok rendelkezésére. Állapota azonban nem okoz aggodalmat.

Gabonatözsde.

Budapest, július 10. Készárú üzletben finomabb árú változatlan, míg gyengébb minőségű árú 1—2 fillér olcsóbb áron kelt el. Köröttek: Okt. buza 7.22—7.17 áll 7.17—19. Rozs 7.16—13 áll 7.13—15. Zab 5.00—54—51 áll 5.51—52. Aug. tengeri 5.03—5.04 1903. májusi tengeri 5.07—5.08.

A Péntek Margit öngyilkossága.

Mi volt az ok?

Debreczen, július 10.

Az egy hét előtt halálba menekült Péntek Margit öngyilkosságának okára nézve annyi igaztalan verzió keringett, hogy az elhunyt keresztapja: Gondy Károly szükségét érezte annak, hogy az igazságot felfedje.

Nyilatkozatot s leveleket tesz közzé. E szerint egy nős ember május elsején levelet írt az öngyilkossá lett leánynak s többek között a következőket írta:

„Viszont én is édes Margitkám oly forrón szeretlek és imádlak, hogy örökké birhatásod utáni vágyam elé bármily akadályok is jönnek, azokat lefogom küzdeni, hogy édes egymáséi lehessünk.”

A leány zavarában, a gyenge szívébe költözött démonra hallgatva, választ írt a levélre. Ez a levél a férfi nejének kezébe került, a ki a Péntek Margit édesanyjának írt.

„Margit leányod szerelmes levele, amit férjemnek írt, Isten akaratából kezeimhez jutott. Nem akarok többet írni, majd leányodat kikérdezheted. De köztünk mindenféle barátságunk örökre vége.”

A vallatás megtörtént s a kis leány annyira megbánta tettét, hogy a pinczébe ment s egy konyhakéssel felvágta mindkét kezén az ereket. A tőszomszédságban lakó dr. Moskovits bevarta a leány sebeit és negyven napig gyógykezelt. Az édes anya levelet írt a férfi nejének, a ki újra választott s azt hangsúlyozta, hogy sajnálja az édes anya és leánya szenvedését, rájuk nem is neheztel.

A béke anyaga már beköltözött s mi sem történik, ha a nős férfi egy csokrot nem küld a leánynak. A leány édes anyja visszantásította a csokrot, de a szegény gyermek erre a vízióra újra neki bátorodott és sürgőnyt küldött a férfinak. A sürgőnyt ismét a sértett, de már kiengesztelt asszony vette, a ki erre a nagyapának, Jóna Dánielnek írt express levelet, a melyben kéri Jóna bácsit, hogy hasson az unokája szívére, ha már anyja nem bír vele.

Mikor Margit a levélhoritékán felismerte a felesége keresztvonását, eláspadt, reszkétni kezdett s arra kérte anyját, hogy a levelet csak holnap adja át. Az édesanya úgy tett, de a leány akkor már halott volt.

Gondy Károly így végzi fenti nyilatkozatát: Ez az igaz története az én szeretett, drága keresztleányomnak, a kit a halálban is védeni keresztényi kötelességem.

HIREK.

Éjjeli posta.

× **Combes miniszterelnök balesete.** (Éjjeli express tudósítás.) Az új francia miniszterelnököt tegnap baleset érte Párisban. Fogatjának tengelye eltörtött, a miniszterelnök azonban idejekorán kiugrott a kocsiból és ép bőrrel kimenekült a veszedelemből.

× **A franzensbadi rémmese.** (Éjjeli express tudósítás.) Rémes hír terjedt el tegnap délután a fővárosban. Valaki azt sörgönyözte a Budapesti Tudósítónak, hogy Lukács György, Békésvármegye főispánja ifju feleségét, ki Franzensbadba nyaralt, a csehországi Eger-ben meggyilkolták. A gyilkosság híre egy rosszindulatú ember durva fantáziájának szüleménye volt, mert a feleségeért aggódó főispánt még telefonon megnyugtatták, hogy nejének semmi baja nincsen. A főispán a hamis tréfát nem hagyta

annyiban, hanem megkérte a főkapitányt, hogy kutassa ki a rémhír szerzőjét. Rudnay Béla főkapitány menten megtelefonálta az egri rendőrségnek az esetet és kérte, hogy kutassa ki azt az ismeretlent, a ki a sürgönyt Köves Mór laptudósító aláírással Egerben feladta, állapítsa meg kilétét és tudja meg tőle, hogy mi készítette az alapatlan hír terjesztésére. Az egri rendőrségtől ma délig nem jött válasz.

× **Gyilkos rokon.** (Éjjeli express tudósítás.) A gyanu szörnyű elhatározásra indított egy intelligens uri embert, Pálffy Lajos erdőhegyi vagyonos földbirtokost. Pálffy a környék leggazdagabb embere s egy háza nem rég leégett. Az lévén a gyanuja, hogy unokatestvére és szomszédja, Biró Sándor fakereskedő gyújtotta fel, a boldogtalan embert az éjjel agyonlőtte.

× **Uj magyar aranyérmek külföldi művészeknek.** (Éjjeli express tudósítás.) A hivatalos lap mai száma jelenti a következőket. A vallás- és közoktatásügyi miniszter az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat nemzetközi kiállításának eredményességét elősegítendő, külföldi művészek kitüntetésére a már létező egy allami nagy aranyérmén túl még egy nagy aranyérmét és három kis aranyérmét alapított.

× **Vigyázatlanság a fegyverrel.** (Éjjeli express tudósítás.) Iglóról telegrafálják: Jamniczky Pál iglói tanítóképezdei növendék tegnap revolverével játszadozott. A fegyver töltve volt, egyszerre csak elsült és a golyó Kasiczky József vasuti kalauz mellébe furódott. Kasiczky, miután a golyót eltávolították testéből, életben maradt.

× **Megőrült a menhelyen.** (Éjjeli express tudósítás.) A budapesti alföldi-utcai menhelyen, a hajléktalan szegények szomorú tanyáján, kínos nyugtalanságot okozott ma éjszaka egy napszámos ember végzetes sorsa. Este nyugodtan bement a még a nevét és nációnálját, csendesen elköltötte szerény vacsoráját és lepihent. Éjszaka hirtelen felugrott ágyáról, nekirohant a vasrácsos ablaknak s éktelen üvöltésben tört ki. A szegény ember megőrült. Gavallér Mátyásnak hívják, budapesti születésű 36 éves napszámos. Most a Rókus kórházban ápolják.

× **Csodaszor az angol királynak.** (Éjjeli express tudósítás.) A londoni udvar mindig babonás volt. Az utóbbi időben ez a babonás felfogás enyhült ugyan, de egészen nem szabadult fel az udvar a babona alól. Erre vonatkozólag Münchenből a következőket jelentik: Egy kuruzsló asszony, a ki mindefféle csoda gyógyszert árusít, levelet irt a királynak, hogy neki van egy csodaszere, a melyet életharmatnak nevez. Felajánlja a szert a beteg királynak és biztosítja őt, hogy meg fogja gyógyítani. Néhány napra rá az asszonyt a müncheni konzulátusra hívták azzal az utasítással, hogy vigyen magával olyan csodaszert. Ott bőségesen el látták utazási költségekkel és tényleg elutazott Londonba, hogy megítassa a beteg királynak a gyógyító csoda-elixíriumot.

CSARNOK.

Az őrangyal.

— Ragény. —

Irtá: **Thán Gyula.**

(Folyt.)

Jolán csak most látta, milyen varázsszerű, milyen ereje van az ő szavainak. Lement a nép közé, a mely már botokkal felvegyerve, tömörült a lépcsőház felé s azon igyekezett, hogy az emeleten lévő ebédlőterembe, oda jusson, a hol pár percczel előbb még hivalkodólag verte a mellét Lánczy Kálmán.

Jolán megjelenése már nagy hatást tett a népre.

— A nagyságos kisasszony! A mi kegyes jötevének! Őrangyalunk! — sugták felváltva a tömeg soraiban.

Örömmel vették körül s mert a Jolán kisasszony kívánsága volt, letették arról a szándékukról, hogy Lánczyt és Hortoványi Pált tervükhöz hiven meglecikéztessék. — Talán Lánczy és Hortoványi is bizonyosak voltak abban, hogy a Jolán jószándéka, a melylyel őket megmenteni akarta, nem marad eredmény nélkül, mert alig érték a hátulsi lépcsőház, már is olyan nyugodtan érezték magukat, mintha éppen semmi sem történt volna.

Bogáti Béla vezette őket. Követték hiven. Nem szóltak egymáshoz egy szót sem, de mentek lépésről-lépésre pontosan azután a férfi után, akit megvádoltak s a kinek nemcsak öröme, de a boldogsága ellen is törtek.

Bogáti Béla pedig óvatosan, figyelve minden neszre, zajra, haladt elől. Ugy örködött a két bűnös felett, mintha csak a leghebbe barátai lettek volna s még ő örült, mikor szerencsésen czélt ért.

(Folyt. köv.)

Debreczeni piac.

Julius hó 7. 8-én tartott heti vásár eredménye.

Buza: 19 kor. 20 fill., 18 kor. 70 fill.
Kétszeres: 15 kor. 40 fill. 15 kor. 20 fill.
Rozs: 14 kor. 20 fill. 14 kor. 00 fill.
Árpa: 11 kor. — 11 kor. 20 fill.
Zab: 12 kor. 00 fill. — 12 kor. 40 fill.
Tengeri 9 kor. 80 fill. — 10 kor. 00 fill.
Köles: 8 kor. 0 kor. 00 fill.
Széna: 5:20 — 2:80 koronáig.
Háj: 110 kor.
Zsir: 120 — 128 kor.

Ló- és szarvasmarha vásár.

Ló felhajtattott 1860 drb., — 16 eladatott 460 darab., Szarvas marha felhajtattott 1450 drb eladatott 810 drb.

Sertés vásár.

Sertés felhajtattott 1780 darab — eladatott 990 drb. Kővér sertés kilója 92 — 00 — 96 fill.

A vásár lefolyása élénk volt.

Horváth András

Debreczen, Piac utca 21. szám. Vállal: szobafestést, fénymázolást és tapétázást.

Már

f. hó 15. 16. 17-én lesz az annyira kedvelt

Osztály sorsjegyeknek huzása.

(főnyeremény 1.000.000 k.)

Ily sorsjegyek eredeti áron kaphatók

Katz Jakabnál,

Piacz-Szentanna-utca szeglet.

A nyári idényre

a legmegbízhatóbb elsőrangú gyárhoz szabadalmazott

JÉGSZEKRÉNYEKET,

önműködő Fagylaltgépeket.

Legjobb minőségű

Szódavíz-készülékeket.

Tükrözött

Kerti golyókat,

sodrony borítókat

és szabadalmazott

legújabb befűző üvegeket

a legnagyobb választékban és legjutányosabb áron mellet ajánl:

KASZANYITZKY ENDRE

üveg, porcellán, lámpa, háztartási és disz-
árak nagykereskedése.

DEBRECZEN, Piacz-u. 75.

Feltűnő eredmény érhető el

a **HAJÓS-féle**

„Aradi Ibolya-Crème“

használatát által, mely pár nap alatt elmulaszt szeplő, májfolt, bibircs, bőrvörösséget és mindennemű arcztisztatlanságot. E remek ártalmatlan cosmeticus szer a bőrben teljesen felszívódik, minek következtében a hatás bámulatos gyorsasággal áll be.

Nappal is használható!

A párisi és londoni hygienicus kiállításokon aranyérmekkel s diszoklevéllel kitüntetve.

Ara egy tégelynek 50 krajczár.

Ibolya crème szappan 35 krajczár. Ibolya-hölgypor fehér, rózsaszín és krém színben 1 darab 60 krajczár. IBOLYA-TEJ (Eau de Violette ee Hajós) egy üveg 50 krajczár.

Óvakodjunk értéktelen utánzatoktól!
Bevásárlásnál csakis Hajós-féle Ibolya készítményeket tessék elfogadni.

Kapható a készítő feltalálónál

Hajós Árpád gyógyszer-tára

és gyógyszerészeti laboratóriuma **ARAD, Andrásy-tér 22. sz.** Budapesten **Török József ur gyógyszer-tárában.** Belényes: Erdélyi László, Eled: Kocsis József, Székelyhid: Dr. Bukert Mihály, Kis-Marja: Gallasz Frigyes, Nagy-Szalonta: Czajlik György, Tenke: Somogyi Lajos, Sarkad: Kubányi Kálmán

Debreczen: **Tóth Béla** gyógyszer-tárában.

Apró hirdetések.

Díja 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 4 kr., 8 fillér.

Levélbeni tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges posta-bélyeg bekeüldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Carlsbadba egy nő utitárs kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

Tanuló fölvetetik Mózer Sándor férfi szabónál. Vörösmarthy u. 16. szám.

Ebédio és szalon berendezés kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

Egy helybeli fűszerüzletbe egy fístal segéd és egy tanuló felvétetik. Czim a kiadóhivatalba.

Denaturált szesz legerősebb 1 liter üvegnélkül 20 kr. Kapható Czeglédy és Polgárnál.

Haszonbérbe adó Szaboles m. Pusztá-Doboson 375 hold szántóföld 1200 □ ölével. Érekezhethni özv. Zoltán Jánosnéval Tápó-Szele (Pest m.)

Sámson községtől negyed óra járásra a Tamási-pusztán 400 hold (1200 □ ölével) tagbirtok gazdasági épületekkel eladó. Érekezhethni dr. Megyery Pál ügyvéddel Debreczenben, Széchenyi-u. 35. szám.

Eladó házak:

Póterfia-utca 45. szám.
Arany János-utca 60. szám.
Csapó-utca 31. szám.
Homok-utca 124. szám.

Feltételek megtudhatók a Debreczeni Első Takarékpénztár titkárjánál.

Eladó ház a József kir. herceg-u. 28. számú ház ondódi földjével. Edvező feltételek mellett eladó. — Érekezhethni: Teleky-utca 17. szám, 3 ajtó alatt.

Eladó a Széchenyi-kert 4 sz. 1073 □ ölével föld lakóház és istállóval, részletben is.

Szünidei tanfolyam.

Érettségi és javító-vizsgálatra, és pedig „a magyar, német, latin, francia, nyelv, matematika és fizikából“ több kiváló tanerő közreműködésével előkészít Zalai Márk tanár Rákóczi-utca 14. sz. A német társalgási tanfolyam f. hó 10 én kezdődik.

Eladó hazhelyek Varga-kertben — közel a vasúthoz — több házhelynek való pusztaföld eladó. Érekezhethni: Széchenyi u. 42.

Kéveköto aratógép, Deering féle ideal alig használt, jó állapotban jutányos áron eladó. Czim a kiadóhivatalban

Jó forgalmu fűszerüzlet más vállalat miatt kiadó. Hatvan utca 71. sz.

500 liter Sesta kerti bor eladó Péterfia-utca 65. szám. alatt.

Modern salon garnitúra és nagy comot tükör alig használt jutányosan eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Megvételre kerestetik

egy egő zen kis négykerekű irtászekér. Czim a kiadóhivatalban.

Tavaszi alkalomra, kirándulásokra tűzi játék nagy választékban Czeglédy és Polgárnál.

Szobafestő és fénymazoló műhely áthelyezés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy Gólya-utca 15. sz. alatt fennálló

szobafestő és fénymazoló

műhelyemet tetemesen megnagyobbítottam s azt

Gólya-utca 17. szám. alatt saját házamba helyeztem át.

Amidőn ezt a t. közönség szives tudomására hozni szerencsém van, megköszönöm az eddigi szives pártfogást, amelyben részesíteni a jövőben is méltóztassék tisztelettel:

Dihen János,

szobafestő és fénymazoló.

Debreczen. Gólya utca 17. sz. (saját ház.)

Jánossy József és Társánál

Leszállított határozott áron beszerezhetők:

Batistok, Zeffirek, áttörött mosó kelmék, Cosmanosi szintartó Indisch foulard szavana, Dou-sches satinnok.

Több ezer méter maradékok

==== féláron. ====

Főtér, a főtözsde mellett.

Legnagyobb és legolcsóbb cipő-áruház Debreczenben.

Női
cipők

Férfi
cipők:

Áruházam megtekintésére meghívom a t. közönséget, ahol a legdivatosabb és legtartósabb cipőket kaphat. Tisztító bőkenőcsöt minden bevásárlásnál ingyen adok. 10 fitynyi bevásárlásnál franco küldök. Bonyubőrből cugos vagy tűzős lábbeli . . . 240—260—280.
Zerge bőrből cugos, tűzős vagy gombos . . . 280—300—350.
„ keptyűszárral cugos, tűzős v. gombos . . . 350—400—430.
Párisi Sevro cugos, tűzős v. gombos . . . 450—550—650.
Sevró lakk keptyűszárral cugos v. tűzős . . . 300—350—370.
Lasting cugos selyem cuggal . . . 240
Bonyu bőrből sima vagy betétes lábbeli . . . 240.
Karlsbádi tükör bőrből keptyűszárral cugos vagy Bergsteiger . . . 350—390—450.
Párisi Sevró cugos vagy Bergsteiger . . . 600—550—600.
Maici Lakk cugos vagy Bergsteiger . . . 450—550.
Sárga Bonyubőr cugos vagy Bergsteiger . . . 350—400—450.
Konkurrenzia ki van zárva. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek. Nem tetszés esetén a cipőt kicserélem, vagy a pénzt visszaadom.

Löw Zsigmond és Társa

DEBRECZEN, Piacz- és Szent-Anna-utca sarkán.

SZABADOS és ROSSI

vizvezeték és világítási vállalat
Debreczen, Piacz-utca 58.

Légszesz és vízvezetékek, closetek és csatornázások, szivattyúk, Fürdőberendezések és Gőzfürdők stb. berendezésére.

==== Köagygacsövek raktáron. ====